

Leuker kunnen we het niet maken...

door Wim Voermans

Als uitvloeisel van het nieuwe devies van de belastingdienst: 'leuker kunnen we het niet maken, wel gemakkelijker' werkt de Belastingdienst momenteel hard aan het verbeteren van de dienstverlening. Dit leidde tot verschillende innovaties op fiscaal gebied. Zo is het – na een succesvol verlopen proef in 1996 – dit jaar mogelijk om volledig gedigitaliseerd aangifte te doen via de door de Belastingdienst ontwikkelde Aangiftediskette. De Aangiftediskette vormt een onderdeel van een nieuwe elektronische dienstenlijn, die het invullen van belastingformulieren eenvoudiger moet maken. Snelle switchboardvragenafhandeling over de Aangiftediskette via de Belastingtelefoon en breed opgezette informatiepagina's op het World Wide Web flankeren de elektronische aangiftemogelijkheid.

ELEKTRONISCH AANGIFTE DOEN: HET HOE EN WAAROM

De Aangiftediskette 1996 maakt het mogelijk door het invullen van een elektronisch aangiftetbiljet, per diskette of per modem elektronisch aangifte te doen. Met de diskette is het mogelijk om de

vragen uit de E-, P- en T-biljetten Inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen elektronisch in te vullen. Dit betekent dat de Aangiftediskette 1996 geschikt is voor de meeste particulieren die voor 1 april 1997 aangifte moeten doen. De belastingdienst accepteerde al langere tijd met behulp van belastingaangifteprogrammatuur berekende en ingevulde aangifteformulieren. Daarbij gold wel steeds dat er ook een papieren versie van het formulier moest worden meegeleverd bij de aangifte. De belastingdiskettes van Elsevier en Kluwer zijn al een aantal jaren zeer populair als elektronische ondersteuningsvorm bij het invullen van de belastingformulieren. Eenmaal ingevuld kon er met deze commerciële programma's van Kluwer en Elsevier een print worden gemaakt van de ingevulde aangifte die, zonder overzetting op de papieren modelformulieren van de Belastingdienst, als aangifte – ingevouwen in het door de Belastingdienst uitgegeerde modelformulier – konden worden ingezonden. Aan deze wat omslachtige procedure komt nu een einde. De papieren tussenoplossing behoort met de Aangiftediskette 1996 van de Belastingdienst tot de verleden

tijd. De gegevens kunnen nu rechtstreeks elektronisch worden ingebracht én verzonden. Die verzending kan geschieden via eenvoudige modemverzending of via de fysieke verzending van de belastingdiskette in een blauwe diskette-enveloppe.

INHOUD EN INRICHTING

De Aangiftediskette van de Belastingdienst oogt fraai en is eenvoudig te gebruiken. Er worden geen hoge systeemvereisten aan het gebruik van het systeem gesteld. De Aangiftediskette is te gebruiken voor besturingssystemen hoger dan DOS 3.3 en voor Windowsversies vanaf 3.1. Het systeem draait ook onder Windows 95. De installatie is eenvoudig: na een korte routine wordt het systeem op de harde schijf geïnstalleerd, maar het programma kan

ook vanaf de diskette zelf worden gelezen zonder verdere installatie. Voor R&EM bekeken we de in de geel-blaauwe huiskleuren van de Belastingdienst opgemaakte Windows 3.1 versie.

De door de Computer Management Group (CMG) vervaardigde Belastingdiskette presenteert zich in de Windows-versie aan de gebruiker als een in twee delen opgedeeld invulscherm. Links worden de hoofdthema's gepresenteerd, rechts de invulmogelijkheden. Het hoofdmenu geeft de belangrijkste hoofdthema's weer, zoals het thema 'persoonlijke gegevens' of 'persoonlijk inkomen'.

Door het aanklikken van een van de hoofdthema's ontrollen menu's waarin subvragen worden gesteld. Binnen die subvragen kunnen

22

Hoofdmenu		Belastingdienst	1996
☒	<u>Persoonlijke gegevens</u>		
☒	<u>Persoonlijk inkomen</u>		
☒	<u>Eigen woning of verhuur</u>		
☒	<u>Aandelen, overig inkomen</u>		
☒	<u>Rente</u>		
☒	<u>Aftrekbare premies</u>		
☒	<u>Overige aftrekposten</u>		
☒	<u>Overige situaties</u>		
☒	<u>Tariefgroep</u>		
☒	<u>Wijzigingen in 1997</u>		
☐	<u>Verzamelstaat</u>		
☐	<u>Akkoord en verzending</u>		
Voor het invullen van uw persoonlijke gegevens, zoals naam, adres en burgerlijke staat			
<input type="button" value="Hulp"/>		<input type="button" value="Printen"/>	<input type="button" value="Afsluiten"/>

Dr. W.J.M. Voermans is verbonden aan het Centrum voor Recht, Bestuur en Informatisering en het Centrum voor Wetgevingsvraagstukken van de Katholieke Universiteit Brabant.

Kies de inkomsten die op u, uw echtgenoot en/of uw minderjarige kinderen van toepassing zijn. Stel zo het menu hiernaast samen

Binnenlandse dividenden

Winst/verlies uit aanmerkelijk belang

Overige inkomsten

Geen door via OK als niets van toepassing is

Voor meer informatie over deze inkomsten: toets <F1> of kies 'Hulp'

Hulp Verzamelstaat OK Annuleren

een Windows-calculator met Aangiftdiskette te meegeleverd. De calculator is echter een sigaar uit eigen doos, want de meeste Windows-gebruikers hebben die calculator al bij hun Windows-versie bijgeleverd gekregen. Gemakkelijk en attent is het echter wel.

OORDEEL

De Aangiftdiskette 1996 is wat ze belooft: een eenvoudig te bedienen elektronisch aangifteformulier. De functionele uitrusting is, zo lijkt het, bewust erg sober gehouden. Er zijn weinig mogelijkheden om het programma naar eigen wensen in te stellen. De versie waarover ik beschikte liet

bijvoorbeeld geen manipulatie van het window waarin de Aangiftdiskette 1996 draaide toe, met als gevolg dat een gedeelte van de knoppen onder aan het scherm wegviel. Die soberheid is natuurlijk van belang in verband met het gebruiksgemak. Veel variabelen leiden maar tot verwarring en een overbelaste helpdesk. Verder echter niets dan lof over de Aangiftdiskette waarmee ik eenvoudig een complexe aangifte in het jaar dat ik een nieuwbouwhuis kocht, in kon vullen. Het aantrekkelijke met hypertext technieken opgetrokken systeem laat zich gemakkelijk gebruiken en invullen, waarbij het in de gaten houdt of je alles wel netjes hebt ingevuld. De kleurrijke omgeving zorgt ervoor dat het niet alleen gemakkelijker wordt, maar zelfs leuker om de Aangifte te doen. Mijn enthousiasme over het functioneren van het programma kan eigenlijk alleen nog maar bedorven worden door een negatieve reactie van de belastinginspecteur op mijn aangifte.

23

dan veelal via achterliggende schermen weer specificaties worden ingevuld. Het programma van de Aangiftdiskette 1996 registreert de ingevoerde gegevens en voert daarop een kleine controle uit. Onvolledig ingevulde schermen worden onmiddellijk bestraft met een rode 'fout'-regel onder het scherm die de gebruiker streng attendeert op enige omissie.

Verder wordt bijgehouden hoever de gebruiker is gevorderd met het invullen van het gehele aangifteformulier. Is nog niet het gehele formulier ingevuld en tracht de gebruiker toch het programma te verlaten, dan kan dat, maar wijst het programma er wel op dat er nog niet verzonden kan worden naar de Belastingdienst. De meeste vragen kunnen zonder veel problemen worden ingevuld. De handige Windows-helpfunctie is uitgebreid en lost veel vragen en problemen op. Er kan binnen die helpfunctie via een index op thema worden gezocht, alsmede op een woord. Op een WWW-pagina wordt verdere voorlichting gegeven over de vragen van de aangifte, alsmede over de Aangiftdiskette (<http://www.belastingdienst.nl/aangifte>).

Aardige functionaliteiten van de Aangiftdiskette zijn verder de

eenvoudige bereikbaarheid van het overzichtsscherm. Hierin kan de gebruiker onmiddellijk de gegenereerde bedragen per hoofdthema uitgerekend zien. In dit scherm wordt ook de vraag beantwoord: 'hoeveel krijg ik terug' of 'hoeveel moet ik bijbetalen?' Aardig is verder dat in de Aangiftdiskette 1996 niet alle vragen plichtmatig aan de gebruiker worden voorgelegd. Slecht indien de gebruiker heeft aangegeven een hoofdthema relevant te achten, dan ontrollen zich pas de subvragen. Niet eerder. Is echter eenmaal een hoofdthema ingetikt, dan is het ook niet meer uit het geheugen van de Aangiftdiskette 1996 weg te branden. Bij iedere nieuwe sessie komt dat eenmaal aangeklikte hoofdthema weer naar boven. De printfaciliteiten en de functionaliteit voor het verzenden van de eenmaal ingebrachte aangifte werken bevredigend. Dat geldt trouwens voor al de overzichtelijke en eenvoudig te bedienen functionaliteiten. Er wordt ook

Binnenlandse dividenden van u en/of uw echtgenoot Belastingdienst 1996

Dividenden e.d. waarop Nederlandse dividendbelasting is ingehouden Inkomsten f

Aftrekbare kosten i.v.m. bovengenoemde inkomsten

Af: Rente (en kosten) van schulden f

Overige aftrekbare kosten Nederlands dividend f

De totale waarde van het binnenlandse effectenbezit per 31 december 1996 f Totaal f

Kies 'Specificaria' bij dividenden e.d. waarop Nederlandse dividendbelasting is ingehouden

Hulp Verzamelstaat OK Annuleren